

PROJEKTERV

„Együtműködés a helyben foglalkoztatásért –
Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási- és
gazdaságfejlesztési együtműködés” TOP-5.1.1-15-
BK1-2016-00001 azonosító számú projekt

Kiskőrösi járás

TUDÁSALAPÚ/TUDÁSVEZÉRELT/INTELLIGENS/ OKOS

„ Kiskőrösi járás” mintaprojekt

Készítette: HBF Hungaricum Kft.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Bevezető	4
1. Helyzetértékelés	4
1.1 Földrajzi helyzetkép	4
1.2 A támogatási kérelem gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási és környezeti háttérének bemutatása.....	8
1.3 A támogatási kérelem indokoltsága	14
2. A támogatási kérelem céljai és tevékenységei	16
2.1 A támogatási kérelem céljainak meghatározása.....	16
2.2 A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete	16
2.3 Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása	16
2.4 Kötelező vállalások, monitoring mutatók	17
3. A támogatási kérelem megvalósításának szervezeti keretei.....	17
3.1 A támogatást igénylő bemutatása.....	17
105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település	18
3.2 A támogatást igénylő támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatainak bemutatása	18
4. A szakmai és pénzügyi megvalósítás részletes ütemezése.....	19
4.1 A tervezett fejlesztés bemutatása	19
4.2 A megvalósulás helyszíne	22
4.3 Az előkészítéshez és megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása	22
4.4 Pénzügyi terv.....	24
4.5 Kockázatelemzés	31
A projekt szervezeti adottságai és humán erőforrásai, valamint a külső környezete:	31
4.6 Fenntartás	34
4.7 Részletes cselekvési terv	34
5. A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység.....	36
5.1 A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása.....	37
5.2 A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása.....	37
5.3 Kommunikációs eszközök azonosítása	37

5.4 Kommunikációs ütemterv	38
----------------------------------	----

Bevezető

A zászlóshajó projektek kidolgozásának célja az, hogy a járások fejlesztési elképzeléseit helyezzük el egy olyan szempontrendszerben ahol a települési, térségi adottságok közül az erősségeket kitörési pontot megalapozó jellemzőkként írjuk le (lehetőség szerint mennyiségi és minőségi információk feltárásával és megadásával), a gyengeségeket pedig úgy vesszük számításba, hogy a beavatkozások megvalósításával azok kiküszöbölésére szülessenek megoldások.

Ezek alapján egy járás zászlóshajó projektcsomagja két stratégiai megközelítés mentén születhet meg. A defenzív (védekező) stratégia a hiányosságok, problémák felszámolására irányul, a támadó (offenzív) stratégia új vagy meglévő lehetőség kiaknázására irányul.

Az erősségeket, mint kitörési pontot vagy versenyképességi tényezőt vesszük számításba, ezen túl törekszünk arra, hogy az offenzív stratégiát választó járások esetében egyedi jellemzőt azonosítsunk be, azaz lehetőség szerint a megyén belül ne versenytársként jelenjenek meg a járások, hanem egymást kiegészítő, erősítő kínálattal.

A gyengeségek felszámolását előtérbe helyező zászlóshajó csomagok megvalósítása lehetővé teszi, hogy egy következő lépésben a járás már az egyedi lehetőségeinek kiaknázására irányuló lépéseket tegyen. (pl. az infrastruktúra vagy szociális ellátás alapvető hiányosságainak felszámolásával vonzóbb életfeltételeket teremtsen a munkaképes korú népesség helyben tartásához vagy a vállalkozások letelepítéséhez).

1. Helyzetértékelés

1.1 Földrajzi helyzetkép

A Kiskőrösi járás hazánk legnagyobb homokvidékén, a Duna-Tisza közti Hátság nyugati peremén helyezkedik el. A táj északon agyagos, homokos felszínű Gödöllői dombságig húzódik. Nyugaton a Dunamenti Síkság, Délen az Észak-Bácskai löszös hátság, Keleten a Közép- és Alsó-Tiszavidék határolja.

Kiskőrös az Alföld nagytáján belül a Duna-Tisza közti síkvidékhez tartozik, s ennek részeként a Bugaci-homokhát kistájba tagolódik. A város az ország központi fekvésű kistájegységében a Duna-Tisza közti homokhátság nyugati peremére települt. A közigazgatási területe 102,23 km², ebből belterület 9,22 km². Domborzata enyhén hullámos síkság, jellemzően a fő lejtési irányban húzódó bucka sorokkal és hasonló csapású, széles, vizenyős, gyakran tözeggel, láppal borított laposokkal, mélyedésekkel. A Duna–Tisza köze hazánk legszárazabb vidékei közé tartozik. A csapadék és a lehetséges párolgás különbségeként értelmezett éghajlati vízhiány itt –és a szomszédos tiszántúli területeken –a legnagyobb, mintegy 300-350 mm. A

két folyó közötti területen belül különleges helyet foglal el a kb. 8000 km² kiterjedésű, nagyrészt homoktalajokkal borított Hátság, mely 30-50 méterre kiemelkedik környezetéből. A Duna–Tisza közti Hátság csak egészen kicsiny részen érintkezik nálánál magasabb fekvésű területtel, nevezetesen –északról –a Gödöllő–Monori dombsággal.

Ezen elszigeteltség miatt a Hátságnak a vízbevételek szempontjából önálló vízháztartása van, ami hosszú, többéves száraz időjárási periódusokban a vízkészletek nagyfokú csökkenéséhez vezet. Ez a kisvízfolyások elapadásában, a tavak kiszáradásában, a talajvízszint süllyedésében, a mezőgazdasági és erdőgazdasági hozamok csökkenésében, az élővilág elszegényesedésében stb. nyilvánul meg. E káros jelenségek a régmúlt időkben is előfordultak (pl. az 1790-es, az 1860-as, az 1930-as és az 1940/50-es években), de különös élességgel csak az 1980-as évektől kezdve léptek föl, ugyanis ekkor már –az elhúzódó szárazság mellett –különféle emberi tevékenységek (a vízhasználat növekedése, a földhasználat átalakulása, vízrendezés stb.) is észrevehetően hozzájárultak a kedvezőtlen vízháztartási helyzet kialakulásához, ezzel módosítva a tájszerkezetet.

A mai felszín kialakulása hosszú geológiai folyamat eredménye. A mélyfúrások, geofizikai kutatások azt igazolják, hogy csak a harmadkorban kezdett a medence-jelleg kialakulni. Előtte ókori, középkori rögökből felépülő rögök voltak a felszínen. Ezek a kéregmozgások következtében a mélybe süllyedtek. Ez a hosszan tartó folyamat a pliocénben volt a legjelentősebb. Akkor borította el területünket a Pannon-tenger. Lerakódott üledéke bizonyítja, hogy a beleömlött édesvízű források hatására vize egyre kevesebb sót tartalmazott, lassan tóvá alakult át. A pannon üledék alkotói főleg agyag, márga, homok, homokkő. A terület fokozatosan fejlődött. Ettől kezdve elsősorban folyóvíz és a szél formálta a felszínt.

A harmadkor végén és a jégkorszak (pleisztocén) elején a Duna északnyugatról délkelet felé folyt, a Duna-kanyartól Kecskemét-Szeged irányában. A jégkorszak száraz, hideg eljegesedések (glaciálisok) és melegebb, csapadékos időszakok (interglaciálisok) váltakoztak. A mi vidékünkön eljegesedés nem volt, de száraz periódusban a Duna vízhozama, munkavégző képessége lecsökkent. Medrét többször változtatta, ágakra szakadt, nagy mennyiségű kavicsot, homokot, iszapot rakott le. Hordalék kúpjáról nyugat felé vándorolt a mélyebben fekvő területre. A jégkor végére elhagyta területünket, mai irányának megfelelően északról dél felé folyt. A száraz periódusban a szél is formálta a felszínt. Egyrészt finom port, löszöt rakott le, ami vastag rétegekben halmozódott fel a Solti-síkság keleti peremén is, ez a Kecel-Bajai magas part, s legészakibb része

Kiskőrös határában a laktanya környékén és Csáborban megtalálható, másrészt az uralkodó szélirány a folyó hordalékát is áthalmazta. A nehezebb szemcséket nem tudta messzire elszállítani, egymással párhuzamos buckasorokat alakított ki. A buckák a fő széliránynak megfelelően északnyugat-délkeleti irányban rendeződtek el. Közülük a legnyugatibb sor a Duna-menti-síkság peremén halmozódott fel. Ennek déli része Kiskőrös, Kecel vidékéről, majdnem bajáig húzódik. Az egyes buckák és szélbarázdák itt is északnyugat-délkeleti irányúak. A negyedkorban füves, erdős területté alakult tájunk. Ez megakadályozta a homok mozgását. Ahol magasan volt a talajvíz, gazdag lápi vegetáció alakult ki. Ebből képződött

Kecel, Akasztó határában a tőzeg, és kialakult az ún. Turjánvidék (mocsaras, lápos, nádas terület), amely Dabas-Ócsa határától Kiskőrösön tart, ennek része a Szücsi erdő is. A Duna-Éghajlat

Éghajlatát tekintve a térség jellegzetesen kontinentális, mérsékelt meleg, száraz éghajlattal jellemezhető. Magyarország legmelegebb vidékei közé tartozik. Az évi középhőmérséklet sokéves átlaga 11,0 C körüli. A meteorológiai állomások észlelési adatai alapján az évi középhőmérsékletekben folyamatos emelkedés tapasztalható. Az átlaghőmérsékletek területi eloszlása meglehetősen homogén, de a szélsőséges hőmérsékleti értékek sem ritkák, nyáron a 35 C-ot meghaladó napi maximumok, vagy a -25, -30 oC-os téli fagyok is előfordulnak. Az ország mérsékelt csapadékos területei közé tartozik. A csapadék mennyisége délről észak felé haladva fokozatosan csökken. Míg Baja térségében az évi csapadékösszeg sokéves átlagértéke 600 mm körüli, addig a térség É-i részében 500-550 mm. A csapadékmennyiség évenkénti, valamint éven belüli eloszlása is változékony. A nyári félév csapadékösszege az éves mennyiség 60 %-át teszi ki. Az 1970-es évek közepe óta az éves csapadék összegek a sokéves átlag alatt maradnak. Az utolsó 25 évben kb. egy év teljes csapadékösszege hiányzik.

Uralkodó szélirány: É-i –ÉNY-i, de jelentős a D-i –DK-i irány is. Tisza köze a közepes szélességek övéhez tartozó nedves kontinentális éghajlatú terület. Jellemző a napfényes órák magas száma, a hőmérséklet nagy napi és évi ingadozása. A napsütéses órák évi összege ötvenéves átlagban meghaladja a 2000 órát, a tenyészidőszakra eső napsütéses órák száma pedig az 1500-at. Az évi középhőmérséklet 10-11 C, januárban -1 C és -2 C, júniusban 21 C és 22 C az átlag. Az erősebb szelek 20% -a északnyugati, 19%-a nyugat-északnyugati. A csapadék évenkénti és havonkénti eloszlása igen szeszélyes. Az utóbbi tíz évben legtöbb csapadék 1974-ben hullott, elérte a 760mm-t, 1977-ben pedig mindössze 360mm volt az évi összes csapadék. Az évi csapadékmegoszlást a júniusi és novemberi maximum, januári és februári minimum jellemzi. Nyáron gyakori az aszály, a téli hótakaró vastagsága ingadozó. A tenyészidőszakra általában 300mm körüli csapadék jut. Ismeretes, hogy a talajok jellegét a földtani, éghajlati, domborzati, biológiai tényezők és a talajok kora határozza meg, az emberi tevékenység csupán módosítja, alakítja ezt. Környékünkön többnyire futóhomok talajok alakultak ki, de többféle réti talajtípus és karbonát maradványos barna erdőtalaj is megtalálható.

A magas talaj vizű részeken a csapadék nem tudott a mélybe szivárogni, a kémiai mállás során keletkezett sók kicsapódtak. A Duna karbonátos homokjából kioldódott kalcium tartalmú anyagok a felszínhez közel (0-90 cm mélyen) váltak ki, a talaj szikesedni kezdett. A jobban oldódó nátrium-sók a mélyebb rétegekig jutottak el, de a nedves területek lecsapódása következtében a felszínhez közel feldúsultak, ezért újabb szikesedések jöttek létre. Az ötvenes években a település szélén olaj után kutatva 56 C-os konyhasós-jódos-brómos hévízre bukkantak a szakemberek, mely igen kedvező gyógyhatású. Kiskőrös határát az emberi beavatkozások, tereprendezés, csatornázás nagymértékben megváltoztatták, igaz ugyan, hogy így mezőgazdasági művelésre nagy területeket vonhattak be, de a táj eredeti felszíni formációi megszűntek.

Vízrajz

A Duna-Tisza-közé dunai vízgyűjtőjének hátsági részén a Duna-völgyi főcsatorna vízgyűjtő területén fekszik, ahol a hátság legalacsonyabban fekvő területei találhatóak. A terület fő lejtési iránya DK-ÉNY. A Kiskőrösi járás területén a vízhálózat sűrűsége megyei viszonylatban alacsonynak tekinthető. A természetes és mesterséges vízhálózat hossza a járás területén hozzávetőleg 450 km. Az állóvizek tekintetében ki kell emelni az időszakos vízborítású szikes tavakat. A térség kis lefolyású, száraz, vízhiányos területnek minősül. A fajlagos lefolyás 0,5 l/sec/km², a lefolyási tényező 3 %, az éves vízhiány 130-150 mm körüli érték.

Növényzet

A város térségének időszakosan vízzel borított láp-és réti talajon fajgazdag, üde és kiszáradó láprétek vannak. Az üde típusok fő képviselői a csát-és síklápok és a szittyós síklápok, a kiszáradó láprétek közül pedig a mészkedvelő kékperjes rétek a jellemzők. A lápréteken különböző sás fajok uralkodnak, a keskeny-és széles-levelű gyapjúsás, a réti boglárka sárga virágtengeréhez csatlakozik a rózsaszín kétlaki macskagyökér. Megtalálható a legszebb hazai nőszirmos faj, a kékvirágú szibériai nőszirmos és a mérgező hatású, magasra növényező fehér zászpa.

A kiszáradó láprétek állományalkotója a kékperje. Szembeszökő a magasra növényező szürke aszat és a sok fehér virágot hordó északi galaj. Közöttük alig észrevehető az apró békalen fehér virágai. A láprétek magasabb, szikesedő területein él a lila virágú sziki cickafark és a bársony kerep. Az őszi fajok megjelenését jelzi a piros színű őszi vérfű, a különleges szépségű nagy, rózsaszínű buglyos szegfű és kaszálás után -kiszabadulva az árnyékból -megjelenik egy érdekes növény, a fehér májvirág, mely a szirmok felett mézcseppeket utánozó álnektáriumokat visel. Az általánosan elterjedt ördögharapta fű társaságában él két "festőnövény" fajta a festő rekettye és a festő zsoltina. A kékperjes rétek díszes, mélykék virágú jellegzetes növénye a kornis tárnics. A körises-égerlápok esetében a lombkorona szintet a fehér és rezgőnyár és a magyar kőris alkotja.

Állatvilág

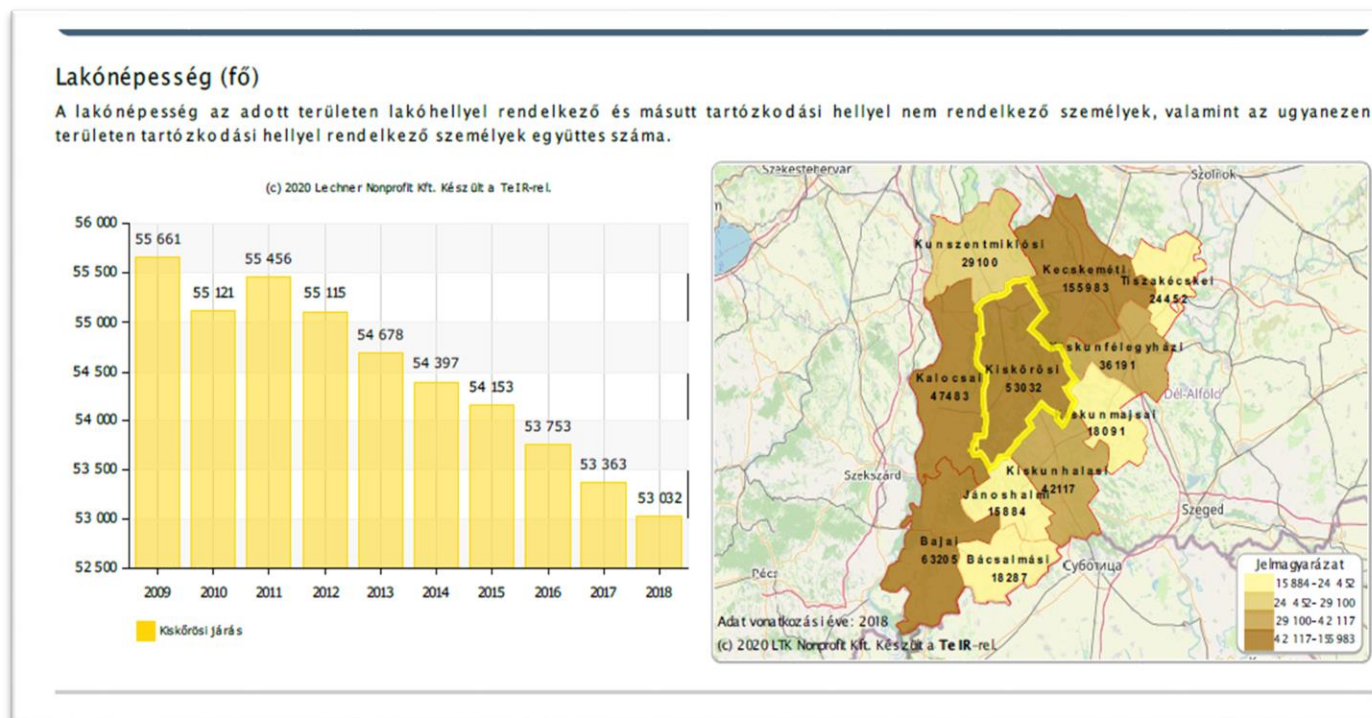
Az állandó vízjárású tavakban, csatornában élő halfajok a vörösszárnyú keszeg, a csuka, a díszes külsejű naphal és a Dél-Európából származó tömegesen elterjedő ezüstkárász. A kételtűek közül elterjedt a mocsári béka, a tavi-és kecskebéka, valamint a varangyok közül mindkét hazai faj a zöld-és barnavarangy. Két göte faj a tarajos-és a pettyes göte is megtalálható. A hüllők közül megtalálható a teknősbéka, a vízisikló, a fürge-és a zöldgyík. A turjános területek fészkelő madarai közül általánosan elterjedt a foltos nádiposzáta és a sárszalonna. Ritkaságként előfordul a hamvas rétihéja, a rendkívül óvatos nagy póling és hangos énekű réti tücsökmadár. Az emlősök közül általánosan elterjedt a sün és a földalatti életet élő vakond. A turján vidéket sűrűn lakja az erdei cickány és a jóval kisebb testű törpe cickány. A menyétfélék közül előfordul a hermelin és a menyét. A ragadozók közül gyakran látható a róka. A mocsaras területek jellegzetes rágcsálója a törpe egér és a kőszapocok. A

csatornák elterjedt rágcsálója a pézsmapocok, az erdős, fás ligetek lakója az erdei egér. A patások közül a legelterjedtebb az őz, a dunai ártér felől bevándorló ritkán előforduló szarvas és a mocsaras részeken egyre inkább otthont találó vaddisznó

A település és térsége nemcsak a Homokhátságnak, hanem Bács-Kiskun megyének is a középső részén helyezkedik el. Forgalmi helyzete rendkívül kedvező, hiszen központi fekvésénél fogva É-D-i és K-NY-i irányban egyaránt fontos útvonalak haladnak át rajta. Az 53. és az 54. sz. főközlekedési út - a kistérség településeinek felét fölfűzve - Kiskőrös közelében metszi egymást és Fülöpszállás határában csatlakozik a Kecskemétet a Dunántúllal összekötő 52. sz. főúthoz. A településegységes forgalmi tengelye a Budapest-Kelebia-Belgrád vasúti fővonal, amelyhez egy szárnyvonal (Kiskőrös-Kalocsa) és egy helyi jelentőségű, keskeny nyomközű vasútvonal (Kecskemét-Kiskőrös) kapcsolódik.

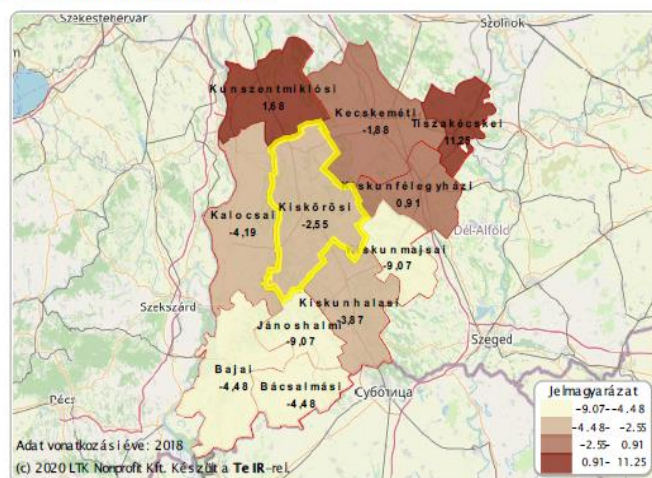
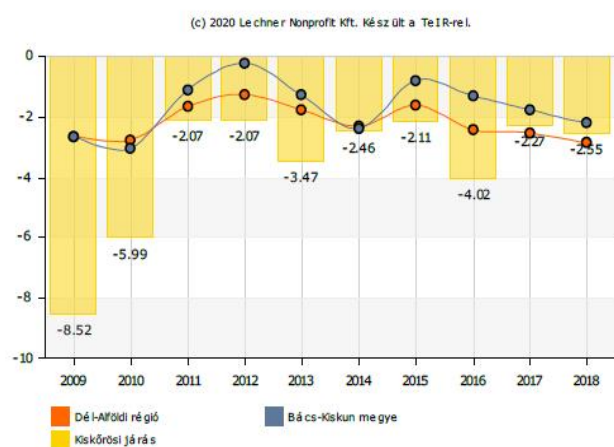
Közigazgatási szempontból Kiskőrös a Dél-alföldi régióban, Bács-Kiskun megye déli részén található, a kiskőrösi járás központja. A kiskőrösi járás területe 1125,81 km², amely Bács-Kiskun megye 13,4%-át, a Dél-alföldi régió 6,17%-át teszi ki. Sajátossága a magas külterületi lakosság aránya, amely egyes települések esetében a 25%-ot is meghaladja. A Kiskőrösi járás települései a következők: *Akasztó, Bócsa, Csengőd, Császártöltés, Fülöpszállás, Imrehegy, Izsák, Kaskantyú, Kecel, Kiskőrös, Páhi, Soltvadvadkert, Tabdi, Tázlár (a dőlt betűvel jelölt települések részei a Közép-Duna Menti Kiemelt Térségnek)*. A járási központ mellett Soltvadvadkert, Kecel és Izsák rendelkezik városi ranggal.

1.2 A támogatási kérelem gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási és környezeti hátterének bemutatása

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Vándorlási különbözet az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete ezer lakosra vetítve.

A népszámlálási adatokból az rajzolódik ki, hogy a népesség 2011 óta tartó folyamatos csökkenése ellenére a vándorlási egyenleg mutatóiban sikerült 2017-2018-ban fordulatot elérni a Dél-Alföldi régió mutatóihoz képest. 2016-ig a régió vándorlási egyenlege – 2014 kivételével – kedvezőbb volt a járásénál, 2017-2018-ban a járás mutatott kedvezőbb képet az állandó és ideiglenes bejelentkezők egyenlegét tekintve.

A térségek népességmegtartó-képességére a fiatalok esetében a munkahelyek mennyisége és minősége mellett az életkörülmények gyakorolnak legjelentősebb hatást. Esetükben nem a körülményekhez való alkalmazkodás, hanem a biztosított lehetőségek alapján történik a választás mind a munkahely mind a lakóhely megválasztása tekintetében¹. Az alábbi ábra az előzőekben hivatkozott dunántúli kutatás keretében készült, de valószínűsíthető, hogy a helyben maradási vagy elvándorlási befolyásoló szempontok más térségekben – így nálunk – is megjelennek.

¹ Birkner Zoltán (egyetemi docens, Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusz)

Ernszt Ildikó (egyetemi docens, Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusz)

Rodek Nóra (egyetemi adjunktus, Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusz)

In: Köldökszínór- városok jelene és jövője? – A Pannon Városok Szövetségének perspektívái

A város- és településfejlesztés átfogó megközelítései segítenek a szempontok minél teljesebb érvényesülésében.

Smart City vízió a legfontosabb Smart City területek vonatkozásában

A Smart City célkitűzések természetesen valamennyi Smart City területet érintenek, melyekre terület specifikusan az alábbi víziók adhatók meg.

Közlekedés

A közlekedés fejlesztésének alapvető célkitűzése, hogy a közlekedés gyorsabb, költség-hatékonyabb legyen, a környezetkárosító hatások minimalizálása, és az utazási komfort, utazási szolgáltatások maximalizálása mellett. Ehhez a smart közlekedés tipikusan kitér a járműre, a pályára, valamint a jármű irányítás-menedzsment területeire.

Az irányítási-menedzsment rendszerek elsősorban olyan informatikai és távközlési rendszerek, melyek információt gyűjtenek, döntenek és vezérelnek. Ez megnyilvánulhat forgalomszabályozásban, parkolást segítő rendszerekben, és egyéb nagyobb biztonságot, gyorsabb célbaérést és kisebb fogyasztást és károsanyag kibocsátást célzó rendszerekben.

Környezet és infrastruktúra

A smart épített környezet és infrastruktúra alapvető célja olyan épületek, infrastruktúrák, közlekedési pályák illetve egyéb létesítmények kialakítása – és alapvetően ICT alapú támogatása – melyek elérhetővé teszik a Smart City alapvető célkitűzéseit az energiafelhasználás, a költség-hatékonyság, biztonság, vagy fenntarthatóság területein.

Energetika és környezetvédelem

Az energetika vonatkozásában alapvető cél a rendelkezésre álló energia maximált kihasználása, felhasználása, valamint visszanyerése, alapvetően épített fizikai elemek, rendszerek formájában.

A környezetvédelem célja a károsanyag-kibocsátás minimalizálása, valamint a meglévő természeti források maximált hatékonyság melletti smart felhasználása, gazdálkodása, és újrahasznosítása. ez utóbbi magába foglalja a megújuló és zöld energiaforrások használatának lehetőségek szerinti maximalizálását.

Életvitel

A smart életvitel egyik célja az egészségmegőrzés, egészségi állapot követése idősek és betegek gondviselése, az orvosi ellátó rendszer hatékony működtetése az életvitelt segítő és javító intézkedések összessége által.

A smart életvitel további célja a különböző kényelmi megoldások fejlesztése, melyek hatékonyabbá, kényelmesebbé, élhetőbbé teszik környezetünket.

Kormányzás

A smart kormányzás célja valamennyi kormányzati szintű intézkedés, városfejlesztés, vállalkozások fejlesztése, Smart City fejlesztési stratégiák, platformok kialakítása mellett.

Kérdés, hogy a smart növekedés és annak egyedi fejlesztési irányai mennyiben alkalmazhatók a vidékfejlesztésre. A vidékgazdaság fejlesztésének szempontjából a sokszínűség adja annak lehetőségét, hogy egymásra és egymásból építkező fejlesztési stratégiák alakulhassanak ki az endogén erőforrások hasznosításával. A vidék nem csupán az élelmiszer-alapanyagok termelésének helyszíne, hanem az ipar, a szolgáltatás, az infrastruktúra, az energiagazdálkodás fejlesztésének színterén kívül emberi élettér, lakóter is. „Mindezen rendszerek összetettségét figyelembe véve a vidék stratégiai, hosszú távú fejlesztési célkitűzéseit az alábbiakban lehet összefoglalni (Káposzta 2016, 56.):

- szükséges a vidék gazdasági potenciáljának, népességmegtartó és versenyképességének növelése, a környezet- és életminőség javítása, az infrastrukturális állapot fejlesztése;
- szükséges a nemzetgazdasághoz tartozó szektorok (primer, szekunder és terciér) tevékenységeinek diverzifikálása, a jövedelemszerzés és a foglalkoztatási helyzet bővítése;
- szükséges a meglévő természet, illetve a környezet állapotának védelme, a meglévő értékek, kulturális örökségek megóvása, hagyományok erősítése, az idegenforgalmi adottságok fejlesztése;
- kiemelten szükséges a humán erőforrások fejlesztése, oktatási és felnőttképzési programok fejlesztése, a helyi közösségi kezdeményezések és a szociális, családsegítő, illetve egészségvédelmi programok támogatása²

² Káposzta József, Honvári Patrícia: A smart falu koncepciójának főbb összefüggései és kapcsolódása a hazai vidékgazdaság fejlesztési stratégiájához (Ter és Tarsadalom 33. evf., 1. szám, 2019 pp. 84-97.

Innováció- zöld hidrogén termelése

Zöld hidrogén alatt olyan módon előállított H₂ molekulát értünk, amit zöld (karbonmentes) áramforrásból víz bontásával és elektrolízis segítségével gyártanak. Megkülönböztetünk még szürke és kék hidrogént – mindkét esetben a folyamat egy fosszilis energiahordozóból, metán (földgáz) vagy kőszén reakciójából indul. A legismertebb eljárás az úgynevezett gőz reformálás, melynek során a metán első lépésben hidrogénné és szén-monoxiddá bomlik hő és nikkel katalizátor segítségével, majd a második lépés során a szén-monoxid és vízmolekula bomlásával szén-dioxid és további hidrogén keletkezik. A lényegi különbség a két eljárás között, hogy a kék hidrogén esetén a gyártás során keletkezett szén-dioxidot visszasajtolják a Föld felszíne alá, ami így nem jár szén-dioxid-kibocsátással, míg a szürke hidrogén esetén egyszerűen kiengedik a szén-dioxidot a légkörbe.

A globális hidrogéngazdaság napjainkban évi 100 milliárd dollár feletti értéket termel mintegy 120 millió tonna hidrogén (ebből 75-80 millió tonna nagy tisztaságú hidrogén) előállításával. A Nemzetközi Energiaügynökség becslése szerint a hidrogénelőállítás a világ energiaszükségletének 4 százalékáért felelős. A megtermelt hidrogén 55 százaléka az ammóniaszintézishez szükséges, ami a műtrágyagyártás alaplépése, 25 százalékot a finomítói szektor használ el, míg 10 százalékából vegyipari alapanyagot, metanolt gyárt az emberiség. A megtermelt hidrogén döntő többségét egy adott helyen termelik és ott is használják fel, így nincs tőzsdei árfolyam vagy aktív kereskedés erre a termékre.

A termelés 99 százaléka jelenleg szürke hidrogén, vagyis földgáz és kőszén felhasználásával és szén-dioxid kibocsátásával gyártott H₂. Ennek az oka, hogy messze ez az eljárás a legolcsóbb: egy kilogramm előállítása a fosszilis alapanyag árától függően jelenleg 1-1,8 dollár. A zöld hidrogén ezzel szemben 2,5-6,8 dollárba kerül kilogrammonként. (A zászlóshajó projekt energiáját tervezetten Bócsán létrehozandó napelempark biztosítja, így a gyártási eljárások során felmerülő költségtényezők közül - az olcsóbb megújuló energia, a jobb hatékonyságú elektrolízis és a nagyobb mérethatékonyság - következtében elérhető akár 30 százalékos költségcsökkentés első tényezője az induláskor biztosítható.)

A hidrogén több ok miatt került a figyelem középpontjába az elmúlt két év során. Egyrészt alapvetően nem egy új energiaforrásról van szó, hanem egy hatékony energiatároló eszközről. Mivel vízből bőven van a Földön, ezért a hidrogén gyakorlatilag egy korlátlan energiatárolási lehetőséget ígér, akár hosszabb időtávra is. Ez a kémiai elvekre alapuló akkumulátorokra – mint a lítium-ion – nem igaz, hiszen ezek tárolókapacitása alacsony, használatuk időben korlátos (hosszú állástól kisülnek), az előállításához szükséges anyagok (például lítium, kobalt, grafit, nikkel, réz) sokkal végeesebbek, mint a víz. A hidrogén ráadásul színtelen, szagtalan és nem mérgező gáz szobahőmérsékleten, a légkörből hamar eltűnik.

Hátrányok: azonos térfogatra vetített energiasűrűsége még lehűtött, cseppfolyós formában vagy 700 bar nyomás mellett is majdnem négyszer kisebb a benzinnél, így jóval nagyobb térfogatú tárolóeszköz szükséges ugyanakkora energiamennyiség biztosításához. Az atomok kisméretűek, ezért könnyen átjutnak minden anyagon, tehát a tartályok falát ennek

megfelelően kell megtervezni és szigetelni. A hidrogén sok fémot rideggé és törékennyé tesz, ezzel megbonyolítja többek között a csővezetékek és tartályok tervezését. Végezetül, a hidrogén oxigénnel keveredve durranógázt alkot, tehát különösen kell vigyázni arra, hogy ez ne történjen meg.

Közgazdasági oldalról – a fenti okok miatt relatíve drága infrastruktúra mellett – gondot okoz, hogy a teljes tárolási ciklus (elektromos áramból hidrogént gyártunk, majd azt visszaalakítjuk elektromos árammá) hatékonysága nagyon alacsony: a Nemzetközi Energiaügynökség szerint 30 százalék alatt van, míg más források inkább 15-20 százalékot becsülnék a jelenlegi technológiával. A megújuló energiatermelés hidrogén nyújtotta kedvező lehetőségeit össze kell hangolni a fogyasztás helyével.

Több ígéretes területe van a zöld hidrogénnek, ahol valóban olyan megoldást hozhat, amely nem jár szén-dioxid kibocsátásával. Ezek közül a legfontosabb a zöld áramtermelés, ami azt jelenti, hogy megújuló forrásból származó áram tárolását lehet ezzel megoldani. Fontos szerepe lehet a hidrogénnek a mobilitásban, elsősorban a nehézgépjárművek, hajók, mezőgazdasági eszközök és a repülés esetében, ahol az akkumulátoros megoldás nem jön szóba a nagyon alacsony energiasűrűsége miatt. A hidrogén felhasználható a házak, lakások fűtéséhez is (15 százalékig bekeverve a földgázba még a mostani gázcsöveket sem kell lecserélni). Új perspektívák nyílnak az iparban, például a műtrágyagyártás, üveggyártás vagy a vegyipar alapanyagának használhatja a H₂ gázt. Különösen izgalmas terület lehet az acélipar, amely sokáig szinte bevehetetlen bástyának tűnt, legalábbis ami a kokszolható szén felhasználását érinti. A hidrogén azonban alkalmas lehet a nyersvastermelésben az oxigén redukálására, így helyettesítheti a feketeköszénből előállított kokszot.

Egyes előrejelzések körülbelül hatszoros emelkedést becsülnék a most és a 2050-ben előállított hidrogén mennyisége között. A nagyobb kutatóintézetek közül a Bloomberg New Energy Finance 696 millió, a Hydrogen Council 622 millió tonnás globális hidrogéntermeléssel számol 2050-re.

Összességében elmondható, hogy a zöld hidrogéntermelésnek van jövője, hiszen olyan alkalmazásokban is szén-dioxid-mentes energiát vagy alapanyagot biztosíthat, ahol más módon ezt nem tudjuk megtenni. Ezzel együtt az elterjedés sikere nagyban függ a jövőbeli technológiai megoldásoktól. A zöld hidrogén előállítása ugyanis drága, még mindig legalább kétszer-négyszer drágább, mint a fosszilis energiahordozók előállítása. A hozzá kapcsolódó infrastruktúra (tárolók, szállítóeszközök, csövek) felépítése szintén nagyon költséges, a fosszilis anyagok tárolására és szállítására használt berendezések jelentős része pedig használhatatlan ebben a felállásban.

A felhasználás bővüléséhez jelentős technológiai áttörések szükségesek (például jobb hatékonyságú elektrolízis, jobb hidrogéncella-hatékonyság, masszívabb szénszálas megoldások).³

³ <https://g7.hu/tech/20201030/a-zold-hidrogen-a-mindent-elsopro-megoldas/>

1.3 A támogatási kérelem indokoltsága

A feladat ellátása illeszkedik a Bács-Kiskun 2030 Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programjában megfogalmazott prioritásokhoz, továbbá a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban TOP Plusz) több prioritási tengelyéhez.

Digitális technológiák előretörése a globalizáció egyik fő eszköze és egyben csatornája az 1990-es évektől az internet és a mobil adatközlési technológiák robbanásszerű fejlődése. Ez a technológiai forradalom egyre erőteljesebben formálja át a mindennapi környezetünket, a kommunikációtól a szolgáltatások működtetésén és elérhetőségén keresztül a döntéshozók számára elérhető adatokig. Ezek a technológiák adják azoknak a nagy mennyiségű adat elemzésére épülő döntéstámogató rendszereknek az alapját is, amelyeket a nagy technológiai cégek smart city, intelligens város stb. neveken fejlesztenek. A települési szintű adatkezelés a közműrendszerek és a közlekedés irányítása mellett mára számos egyéb, folyamatosan bővülő területtel egészült ki (kommunikáció, szolgáltatások, közbiztonság, gazdasági adatok stb.), illetve nem csupán a rendszerek átfogó működéséről, hanem szinte minden végpontról valós idejű adatok állnak rendelkezésre.

Az így létrejövő komplex, nagy volumenű adatot dinamikusan kezelő big data adatbázisok lehetővé teszik, hogy a folyamatokat együtt szemlélve lehessen optimalizálni pl. egy város időjárása és forgalmi terhelése függvényében a közlekedési és energetikai rendszerek működését. A rendszerekre épülő szolgáltatások fejlesztésében nem csupán az önkormányzatok érdekeltek. A közadatok kontrollált megnyitása olyan fejlesztő kapacitásokat mozgathat meg, amelyek jelentős hatással lehetnek a helyi innovációra, gazdaságra és társadalomra is. Ebből a felismerésből, valamint az adatok átjárhatóságának és átlátható tulajdonlásának igényéből származnak a nyílt adatkezelés, az open data adta lehetőségek, amelyekre innovációs laboratóriumok, üzleti és oktatási programok és civil kezdeményezések épülnek. Ezek az adatok már nem csak központi forrásból, hanem egyre inkább a végfelhasználók irányából, illetve más csatornákon gyűlnek a rendszerbe.

A közművek vagy a közlekedés működéséről nem csupán a központi mérő-eszközök, hanem a végponti okos mérők, vagy akár a használók mobil eszközei is adatokat szolgáltatnak. Több olyan, európai léptékben működő rendszer is létrejött a közelmúltban, amely szabadon elérhető, olcsó, könnyen szerelhető szenzorokkal gyűjt környezeti adatokat nyílt adatbázisokba. A helyi szenzorok hálózatai jelenthetik a jövő közműveinek és decentralizált irányítási modelljeinek egyik fontos pillérét. Ezek mellett az egyre kifinomultabb térinformatikai rendszerek azok, amelyek az épületek gépészeti és energetikai teljesítményétől (Building Information Modeling, BIM rendszerek) a városi és regionális léptékig (Geographical Information Systems, GIS rendszerek) tudnak adatokat térben gyűjteni és kezelni, és ezekkel alkalmazásokat, szolgáltatásokat vagy fizikai eszközöket támogatni.

A BIM rendszerek a tervezéstől az üzemeltetésig és az utókövetésig tudnak egy-egy épületet vagy épületállományt mérni és irányítani. A GIS rendszerek pedig a tájékozódástól a

különböző adatok valós idejű térbeli megjelenítéséig földrajzi léptékben tudnak eszközként működni. Ezzel a városi szolgáltatások működése is gyakran átformálódik, mivel az üzemeltetés vagy akár a használókkal folytatott kommunikáció távszolgáltatásként is fenntartható (Software as a Service, SAAS). Az info-kommunikáció fejlődésével az emberek közötti kapcsolatok mellett egyre fontosabb az ember-eszköz és eszköz-eszköz interakció is. A fizikai internet, Internet of Things (IoT) a technológiai kutatásfejlesztés következő nagy területe. Ez azon eszközök és szolgáltatások rendszerét fedi le, amelyekben a környezetünk elemei egy-mással és használóikkal folyamatos koordinációban, adat- és szolgáltatás felhőkön keresztül működnek együtt (pl. vezető nélküli autók, épületautomatikai rendszerek).

Az okos város fogalma mára kibővült, olyan intézkedések gyűjtőhalmazává vált, amelyek általánosabban a városi életminőség javítását célozzák meg és középpontjában az ember és az élhető városi környezet áll. A digitális technológia használata kiegészült az erőforrásokkal való tudatosabb gazdálkodással, ezzel pedig a fenntarthatóság az okos város koncepciók szerves részévé vált.

A fenntarthatóságból levezetett gyakorlatok azonban nagy részben építenek az egyszerűbb, a természeti folyamatokat megértő és tiszteletben tartó, a városüzemeltetést azokkal összhangban kezelő megoldásokra. E szemlélet mentén a városok igyekeznek a hagyományos – akár évtizedekkel vagy évszázadokkal ezelőtt működő – jól bevált módszereket újra felfedezni, azokat a mai igények szolgálatába állítani. Az okos megoldások települési szinten értelmezve alkalmasak arra, hogy javítsák a lakosok életminőségét, előmozdítsák a település gazdasági versenyképességét és javítsák a közszolgáltatások minőségét és hatékonyságát. Térségi szinten már lehetőségként válik a szinergiák kihasználása.

A hazai jogszabályi környezetben az integrált településfejlesztési stratégiák készítését is szabályozó 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2017 márciusi módosítása vezette be az okos város fogalmát. A rendelet értelmében a településfejlesztési stratégiákat a Lechner Tudásközpont okos város módszertanának (Okos Város Fejlesztési Modell – Módszertani Útmutató) felhasználásával kell elkészíteni. A Kormányrendelet szerint az okos város “olyan település, amely a természeti és épített környezetét, digitális infrastruktúráját, valamint a települési szolgáltatások minőségét és gazdasági hatékonyságát korszerű és innovatív információ-technológiák alkalmazásával, fenntartható módon, a lakosság fokozott bevonásával fejleszti.” A módszertan szerint véghezvitt, fenntartható városfejlesztés horizontális szempontokat – magas minőség és hatékonyság, környezeti és gazdasági fenntarthatóság, lakosság fokozott bevonása – érvényesít a szolgáltatások és az infrastruktúra fejlesztésében egyaránt. A fejlesztés és működtetés eszköztárába integrált információtechnológiák ezek eléréséhez és a fejlődés nyomon követéséhez nyújtanak segítséget.

A zöld hidrogén az elmúlt két évben robbant be az energetikába, a zöld hidrogénnek szerepe lesz a világ szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésében, de az előállítás és használata körültekintést igényel, mintaprojektek létrehozásával

2. A támogatási kérelem céljai és tevékenységei

A projekt célja a Kiskőrösi járás smart stratégiájának kidolgozása, majd okos megoldások megvalósítása a járás településein hálózatos és pontszerű formában.

Tevékenységei:

- Térségi/járási térfigyelő kamerarendszerek kialakítása
- Innovatív közterület fejlesztés, okos utcaburkolatok
- Közvilágítás korszerűsítés
- Elektromos autótöltő állomások létesítése
- Okos közlekedésbiztonsági fejlesztések
- Önkormányzatok térinformatikai fejlesztése

2.1 A támogatási kérelem céljainak meghatározása

Az okos települések kialakításának támogatása, a kapcsolódó okos fejlesztések elterjesztése integrált területi és települési fejlesztési koncepciókra és programokra alapozva a települések nemzetközi versenyképessége, a népesség megtartása, a helyi közösségek erősítése, valamint a fenntartható, klíma- és környezetbarát településfejlesztés és településüzemeltetés elősegítése érdekében. Az infokommunikációs fejlesztések mellett az intézkedés részeként kulcsfontosságú az önkormányzatok és a polgárok felkészítése az okos, illetve digitális megoldások alkalmazására.

A falvak, kistelepülések vonzóvá tétele az ott élők, illetve a letelepedni szándékozók számára okos, digitális megoldások alkalmazásával.

2.2 A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete

A fejlesztések célcsoportja: a járás településein élő lakosság és a települési önkormányzatok és az önkormányzati tulajdonú vállalkozások, valamint a helyi gazdasági szereplők. Főbb kedvezményezettek: közigazgatási szervek, önkormányzatok, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, térségi szövetségek, térségi közszolgáltatók.

2.3 Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása

- térségi hálózatba szervezett okos közösségi pontok kialakítása a kistelepülési központokban a településen élők digitális felzárkózását elősegítve,

- a településüzemeltetést támogató valós idejű települési monitoring rendszerek, okoshálózatok (smartgrid) kialakítása, nagyvárosi parkolással kapcsolatos smart city fejlesztések,
- okos közterületfejlesztések,
- közösségi gazdaság (sharedeconomy) fejlesztések települési infrastruktúrájának megteremtése,
- önkormányzatok felkészítését, az okos város/település fejlesztések átgondolt, megalapozott, a helyi igényeknek megfelelő megvalósítása érdekében az okos város termékek és fejlesztések minőségbiztosításának és kapcsolódó projektmenedzsmentjének támogatása (Okos Város Piacter infokommunikációs platform), valamint Okos Település Módszertan vagy Okos Város Módszertan kidolgozása.
- helyi kisebb léptékű, települési, a saját közcélú energiaigény kielégítését szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó projektek, pl.: megújuló erőforrásokra épülő áramtermelés önkormányzati energiaközösségek által, helyi fűtőművek létesítése, hőtermelés,
- a beavatkozásokhoz kapcsolhatók szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek az energia- és klímatudatosság növelése, a beszerzett eszközök, fejlesztett tevékenységek bemutatása érdekében.

2.4 Kötelező vállalások, monitoring mutatók

Megvalósítani tervezett innovatív településsel/térsséggel kapcsolatos projektek száma (db)

Megvalósított innovatív önkormányzati megújuló energiatermelési projektek száma (db)

3. A támogatási kérelem megvalósításának szervezeti keretei

3.1 A támogatást igénylő bemutatása

Az érintett önkormányzatok:

<i>Akasztó</i>	3 29 2 f ő , 65 km ²	<i>KDMKT lehatárolásba tartozó település</i>
<i>Bócsa</i>	1 8 30 f ő , 9 7 km ²	
<i>Császártöltés</i>	2 24 7 f ő , 8 2 km ²	<i>KDMKT lehatárolásba tartozó település</i>

Fülöpszállás	2 1 29 f ő , 9 1 km ²	
<i>Kecel</i>	8 4 4 7 f ő , 1 1 4 km ²	<i>KDMKT lehatárolásba tartozó település</i>
<i>Kiskőrös</i>	1 3 9 4 3 f ő , 1 0 2 km ²	<i>KDMKT lehatárolásba tartozó település</i>
Tázlár	1 7 9 7 f ő , 7 3 km	105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település

3.2 A támogatást igénylő támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatainak bemutatása

A Kiskőrösi járás települései valamennyien valósítottak már meg korábban támogatásból is és önerőből is útfejlesztéseket. Rendelkeznek a szükséges projektmenedzsment tapasztalattal.

A járás központi települése Kiskőrös képviselőtestülete 2016-ban elfogadta a Smart city stratégiáját és fejlesztési tervét 2016-2023 időszakra.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat valamint a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség és a SartDashboard Kft megállapodást kötött 2020.05.21-én. A megállapodás értelmében a tanácsadó cég az alábbi szakmai segítséggel látja el a járás településeit:

- (v) az Önkormányzat által szervezett, fent említett rendezvényeken a legújabb és leghatékonyabb *smart city* megoldásokkal összefüggő előadásokat és képzéseket tartani;
- (vi) a Bács-Kiskun megyei települések és városok képviselőivel kisebb csoportokban vagy külön-külön is egyeztetéseket folytatni, részükre a Projekttel kapcsolatos tudást átadni;
- (vii) a Bács-Kiskun megyei nagyobb városokra vonatkozó, egyedi „smart city” megoldásokat kidolgozni.

3.3 A megvalósítás és a fenntartás szervezete

A megvalósítás önkormányzati formában, illetve gazdasági partnerrel létrehozott konzorciumban képzelhető el.

Az üzemeltetés önkormányzat többségi tulajdonában álló vállalkozás keretében célszerű, mivel a komplex projekt kifejezett üzemeltetési feladatok elvégzésére és bevételszerző tevékenységekre is irányul.

Beavatkozási típustól függően önkormányzatok, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, térségi szövetségek, térségi közszolgáltatók.

4. A szakmai és pénzügyi megvalósítás részletes ütemezése

4.1 A tervezett fejlesztés bemutatása

Térségközpont mintaprojekt

Kiskőrös Város Önkormányzata céljai között szerepel az OKOS VÁROS program tovább fejlesztése. A fejlesztést négy területen kívánjuk megvalósítani, úgymint a közlekedésbiztonság támogatása, térinformatikai rendszer kialakítása, közbiztonság növelése kamera rendszerekkel illetve közvilágítási rendszer fejlesztése- amelyek az OKOS VÁROS programhoz kapcsolódnak. A lentebbiekben részletezzük ill. indokoljuk a szükségességüket:

A gyalogosok védelme a közlekedésben különösen fontos, emiatt az Önkormányzata **okos zebrák** telepítésével kíván fellépni a gyalogosok védelme érdekében.

Az Okos Zebra egy olyan közlekedésbiztonsági rendszer, mely az útburkolatban elhelyezett aktív LED prizmák segítségével, villogó fénnel hívja fel az autósok figyelmét, a kijelölt gyalogátkelőn éppen áthaladó gyalogosokra. A rendszer csak akkor lép működésbe, amikor a zebrán ténylegesen áthalad a gyalogos.

A baleset statisztikák szerint a gyalogosokat érintő közút balesetek, nagy százalékban a kijelölt gyalogátkelőkön következnek be. A gyalogosvédelmi rendszer célja, hogy hatékonyan megelőzze és csökkentse az így bekövetkezett baleseteket.

A zebrák kialakításával várhatóan csökkenni fog a gépjármű forgalom, amely csökkenti a széndioxid kibocsátást a városban, ill. csökken a balesetek száma.

Az okos zebra egy olyan közlekedésbiztonsági rendszer, mely az útburkolatban elhelyezett aktív LED prizmák segítségével, villogó fénnel hívja fel az autósok figyelmét, a kijelölt gyalogátkelőn éppen áthaladó gyalogosokra. A rendszer csak akkor lép működésbe, amikor a zebrán ténylegesen áthalad a gyalogos. A rendszer keretében az út két szélén – megfelelő távolságban az útpadkától – oszlopok kerülnek kihelyezésre, az ezekben lévő szenzorok érzékelik a gyalogosok áthaladását. Amikor az érzékelők bekapcsolnak, egy vezérlő egységen keresztül jelzést adnak az útburkolatba helyezett aktív LED lámpáknak, ezzel megállásra figyelmeztetve a gépjárművezetőket. Ez a jelzés kizárólag addig tart, ameddig a gyalogos áthalad az úttesten. Így a jelzés csak akkor lép működésbe, amikor az valóban indokolt. A rendszer működése hálózati csatlakozást igényel.

Online térinformatikai rendszer fejlesztése, amely web-es felületen biztosítja a térbeli elemzési lehetőségeket. A döntéshozók támogatására és lakossági felhasználók számára egyaránt kínál ortofotó-térképeket és vektorgrafikus kiértékelési fedvényeket, melyek teljes mértékben integrálhatóak a rendszerbe. Kiskőrös Város Önkormányzata fontosnak tartja a városban található vízi- és egyéb közműhálózatok nyilvántartását, illetve egyéb kataszteri nyilvántartások pontos, naprakész vezetését, amelyhez kapcsolódóan szükséges a térinformatikai rendszer megléte. Ehhez szükségesek hardver és szoftver beszerzések, stb. Szoftvertelepítést nem igénylő, online felületen működő, korlátlan számítógép számára elérhető térképrendszer felépítése, melyben az adatbázisok helytől és munkakörnyezettől függetlenül könnyen elérhetőek. Lehetőség a belső térképi és adatbázis információk belső hálózati kezelésére, amikor az ezen a felhasználói szinten tárolt adatok a külvilág felé nem elérhetőek, de a jogosultságok osztályonként is kioszthatók, fizikailag elválasztva az adatok elérését és tárolását a lakosság felé az interneten publikált rendszertől.

A térinformatikai rendszer alapszolgáltatásai:

- Lakossági tájékoztatást egy térképes weboldal biztosításával,
- Döntéstámogatást nyújt a kapcsolódó adatok térbeli összefüggéseinek megismertetésén keresztül,
- Segíti az építéshatósági munkát az irodában és a helyszínen egyaránt. Ortofotóval és egyéb fedvényekkel összevethető formában jeleníti meg a szabályozási és rendezési terveket és az alaptérképet.
- Elősegíti az adóügyek intézését megfelelő alaptérképek biztosításával, segít igazságossá tenni az adózási rendszert.
- Segíti az önkormányzati vagyongazdálkodást a vagyonkataszter vezetésével.
- Megjeleníti a közműhálózatot és a speciális objektumokat, amelyek adattáblái és fotódokumentációs anyagai is időről - időre becsatolhatóak.
- Elősegíti a környezetvédelmi ügyek intézését a környezetvédelmi adatok nyilvánosságának biztosításával, térbeli lekérdezésekkel és térképalappal támogatva a dokumentációk elkészítését.
- Megalapozza a közterület- és zöldfelület-gazdálkodási tevékenységet
- Elősegíti az útkezelési feladatok végrehajtását, segíti az útállapot áttekintését,
- Térképrendszerbe foglalja, átláthatóvá teszi a település turisztikai látványosságait, műemlékeit, marketing lehetőségeket kínál.
- Azonnal nyomtatható térképeket, és térképes adattáblát szolgáltat a lekérdezett információkból.
- Idősor és változás összehasonlító modulokkal segíti a térbeli elemzéseket.
- Független térképrendszert és saját tulajdonú térkép fedvényeket ad az önkormányzat kezébe, amelyek publikálását, felhasználását nem korlátozza külső szervezet.
- Alkalmas az időkorlátos és egyéb állami alapadatok beolvasására és publikálására is, külön licenzek alapján kezeli az adatok felhasználási szintjeit.
- Lehetőséget ad az egyedi felületek kialakítására, belső hálózati és elkülönülő lakossági tájékoztató térképrendszerekkel.

A projekt keretén belül a város közbiztonságának növelése érdekében egy 65 db kamerából álló **térfigyelő rendszer** kerül beszerzésre a működtetéshez szükséges összes szoftverrel és hardverrel, azaz a rendszer központjának kiépítésével együtt. Kiskőrös Város Önkormányzata részére nagyon fontos a város közbiztonsága, a bűnözés elleni fellépés, a közlekedési hálózat működtetésének fejlesztése. Fontos a város gazdaságának védelme, a kamera rendszer lehetőséget teremt arra, hogy a vállalkozásoknál történt betörések esetén az elkövetők nagyobb számmal kerüljenek az igazságszolgáltatás elé. A vállalkozások és magánszemélyek biztonságérzetének növelése, nagyban hozzájárul az elvándorlás csökkentéséhez. Kamera rendszer és internet kapcsolat kiépítése, a rendszer működtetéshez szükséges hardver elemek beszerzése.

Felmérések szerint a világ villamosenergia-fogyasztását mintegy 80 százalékban világításra fordítjuk, tehát ezen spórolni „kötelesség”. A led-es lámpatestek energiaigénye a hagyományos lámpatest energiafelhasználásához képest 30-40%-al gazdaságosabb. Ha ezt **okos világításirányítás technikával** ellátott technikával további 15-20%-kal lehet csökkenteni, a jövő mindenképpen ez irányba mutat, emiatt ezt a technikát kívánjuk kiépíteni. A projekt keretében az energiafelhasználás csökkentése érdekében 1639 közvilágítási lámpatestet kívánunk energiatakarékos led-es lámpatestre kicserélni, illetve a Kiskőrös Város közigazgatási területéhez tartozó Erdőtelek belterületén 65 helyszínen, az Erdőtelek felé menő kerékpárút mentén 40 helyszínen a meglévő villanyoszlopokon közvilágítást kiépíteni. A tevékenység megkezdése előtt NKM-mel szerződéses kapcsolatban álló tervezővel meg kell tervezettni a műszaki tartalmat, a fejlesztés pontos műszaki tartalma csak az NKM-mel történt egyeztetést követően határozható meg. A projekt megvalósítása során szemléletformálási akció keretében hívjuk fel a lakosság figyelmét a környezet megóvásának szükségességére.

Az igénybejelentő beérkezését követően állapítja meg a szolgáltató a fejlesztés minimum előírásait, ezt követően az NKM-mel szerződéssel rendelkező tervező elkészíti a tervdokumentációt, ezt követően kezdődhet meg a kivitelező beszerzése, a projekt keretében a projekt társadalmi elfogadhatóságának növelése érdekében szemléletformálási akciót valósítunk meg, az erdőtelki beruházás népszerűsítésére marketing akció megvalósítását tervezzük. A projekt keretében „okos” villanyoszlopok telepítésére is sor kerül, illetve egy okosváros irányítóközpont is beszerelésre kerül, amellyel területenként külön- külön is irányíthatóvá válnak a közvilágítási rendszerek. A betervezett „okos” lámpaoszlopok közül meghatározott darabszámonként olyan oszlopokat is kívánunk telepíteni, amelyek interneteléréssel, áramfelvételi- és köztéri kamera felszerelési lehetőséggel is rendelkeznek.

KDMKT települési szolgáltatások

A Közép-Duna Menti Kiemelt Térségben az energetikára fókuszáló gazdaságfejlesztés nyomán az érintett településeken fel fognak merülni olyan önkormányzati fejlesztések, amik a közbiztonság megőrzése, az informatikai biztonság fokozása, valamint a lakossági nyugalom megőrzése érdekében elengedhetetlenek (pl. térfigyelő rendszerek kiépítése, közvilágítás)

Településfejlesztés, települési szolgáltatások

A beavatkozások célja az okos települések kialakításának támogatása, a kapcsolódó okos fejlesztések elterjesztése integrált területi és települési fejlesztési koncepciókra és programokra alapozva a települések nemzetközi versenyképessége, a népesség megtartása, a helyi közösségek erősítése, valamint a fenntartható, klíma- és környezetbarát településfejlesztés és településüzemeltetés elősegítése érdekében.

4.2 A megvalósulás helyszíne

<i>Akasztó</i>	Térfigyelő rendszer fejlesztése	a település nagyforgalmú közútjai, illetve a be és kivezető utak, közterek, és közintézmények vonzáskörzetében
<i>Akasztó</i>	Elektromos töltőállomás	
Bócsa	Karbonmentes forrásból származó villamos energia innovatív technológiai átalakítása gázenergiává (hidrogén), a tárolt energia többcélú felhasználása	233/94 hrsz
<i>Császártöltés</i>	Településszépítés, közvilágítás korszerűsítés	Császártöltés belterület
Fülöpszállás	Térfigyelő rendszer kiépítése Fülöpszálláson	Fülöpszállás
<i>Kecel</i>	Közvilágítás korszerűsítése	Kecel belterület
<i>Kiskőrös</i>	Okos Város	Kiskőrös város teljes területe
Tázlár	Közbiztonság fejlesztése Tázláron	Tázlár

4.3 Az előkészítéshez és megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

A zászlóshajó projektcsomag megvalósításához kapcsolódó feladatok két csoportra oszthatók:

I. projektötlet szintjén lévő elképzelések

Feladatok:

- a projektötlet tervezési koncepcióvá fejlesztése a műszaki tervezési feladatok megalapozására, szükség esetén megvalósíthatósági tanulmány elkészítése
- megvalósítás helyszíne tulajdoni viszonyainak rendezése (amennyiben nem a beruházó tulajdonában van)
- műszaki tervdokumentáció elkészítése
- engedélyezési eljárás lefolytatása

II. tervdokumentációval rendelkező fejlesztések

Feladatok:

- a projektötlet tervezési koncepcióvá fejlesztése a műszaki tervezési feladatok megalapozására (szükség esetén megvalósíthatósági tanulmány elkészítése)
- megvalósítás helyszíne tulajdoni viszonyainak rendezése (amennyiben nem a beruházó tulajdonában van)
- műszaki tervdokumentáció elkészítése
- engedélyezési eljárás lefolytatása

A projektgazda feladatai

A projekt megvalósítása széles körű koordináló, irányító feladatokkal jár:

- Helyszín biztosítása a munkálatok alatt
- A kivitelezés irányítása, ellenőrzése,
- A projektet lebonyolító szervezet munkájának felügyelete.

A projekt megvalósítását követően a fenntartási időszakban is több feladata van az önkormányzatnak:

- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása,
- A létrehozott épületek működtetése,
- A fenntartási és működtetési költségek biztosítása.

4.4 Pénzügyi terv

3.770.000.000 Ft a beérkezett projektjavaslatok alapján, mely tartalmaz pluszköltséget a járási stratégia elkészítésére és az okos megoldásokhoz kapcsolódó előkészítő, megalapozó, módszertani tevékenységekre is (partnerség kialakítása, szemléletformálás).

A módszertani előkészítésre vonatkozó költségek megállapítását annak függvényében felül kell vizsgálni, hogy a TOP Plusz keretében milyen előkészítő anyagok állnak rendelkezésre: várhatóan az önkormányzatok felkészítését, az okos város/település fejlesztések átgondolt, megalapozott, a helyi igényeknek megfelelő megvalósítása érdekében az okos város termékek és fejlesztések minőségbiztosításának és kapcsolódó projektmenedzsmentjének támogatása (Okos Város Piac tér infokommunikációs platform), valamint Okos Település Módszertan vagy Okos Város Módszertan kidolgozása

Ha a projekt a járás minden településére kiterjesztésre kerül, akkor az összeg emelése is javasolt.

Település neve	Projekt címe	A projekt pont-száma	Projektelelem leírása	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)	Előkészítettség
AKASZTÓ	TÉRFIGYELŐ RENDSZER FEJLESZTÉSE	3	A projekt célja a közbiztonság fokozása a településen, mely egyrészt a lakosság számára biztonságos letelepedési, helyben maradási potenciát ad, másrészt a gazdasági szereplők számára a megbízható befektetési környezet összképét segíti elő. A projekt keretében a település nagyforgalmú közútjai, illetve a be és kivezető utak, közterek, és közintézmények vonzáskörzetében tervezzük a térfigyelő rendszer kiépítését.	25 400 000	Projektötlet

Település neve	Projekt címe	A projekt pont-száma	Projektelelem leírása	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)	Előkészítettség
Bócsa	Karbonmentes forrásból származó villamos energia innovatív technológiai átalakítása gázenergiává (hidrogén), a tárolt energia többcélú felhasználása	1	<p>A világ energiatermelési- és fogyasztási szokásai átalakulóban vannak. Az elektromos ellátásbiztonságot szolgáló közcélú hálózatok elérték kapacitásuk felső határát, a fogyasztási, vételezési igény folyamatosan növekedése miatt, illetve az időszakos energiatermelést produkáló megújuló energiaforrások okán. Az elektromos energiaellátás gazdasági racionalitáson alapuló, jövőbeli, innovatív megoldásokra szorul. Ezeknek a folyamatoknak az az egyik legfőbb ismérve, miszerint az elektromos energia termelését helyben, pl. települési szinten kell megoldani. Jelenleg az áram tőzsdei ára nettó 20 Ft körüli, a rendszerhasználati díj, mely tükrözi a közcélú energiahálózat fenntartását, az elektromos áram szállítását, szintén nettó 20 Ft körüli. A települések/egy helyen koncentrálódó energiafogyasztók számára az olcsó, megújuló energiaforrások kiépítése mellett szükséges intelligens energiatároló egységeket kiépíteni, annak céljából, hogy az időszakos energiafogyasztást- és termelést képesek legyünk összehangolni.</p> <p>Tervezett projekt: Bócsán a belterület 233/94 hrsz alatt 1 MW AC teljesítményű, egytengelyes forgatható tartószerkezettel kiépített napelempark kerül kiépítésre. Komplet hidrogén átalakító rendszer (lehetséges szállítók: Fronius, ABB) kerül kiépítésre PEM technológiai alapokkal. A vízbontással 80 %-os hatásfokon elektromos áramból kinyert hidrogén 8 havi tárolókapacitását kiépítjük (az elektromos energia hidrogén formában történő tárolása veszteségmentes, egyedül a konvertálásnál jelentkezik veszteség. A rendelkezésre álló hidrogén több alkalmazási terület ellátására alkalmas: hidrogénhajtású gépjárművek (Jakabszállás: személyszállító drón, Toyota Mirai és hasonló gépjárművek) tankolása, közcélú hálózat MAVIR Zrt-vel történő energiamedzsment (feszültség -és frekvenciaingadozások kiegyenlítése), a meglévő gáz</p>	1 524 000 000	Projektötlet

Település neve	Projekt címe	A projekt pont-száma	Projektelelem leírása	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)	Előkészítettség
Császártöltés	Településszépítés, közvilágítás korszerűsítés	5	Köztereinken, ligeteinkben és sétányainkon nincs megoldva a közvilágítás és autcáink neveit még a régi rendszerből visszamaradt névtáblák jelzik. Ezt szeretnénk kiváltani köztéri kandeláberek, utcabútorok és utcanévtáblák kihelyezésével, hogy falunkat ezzel is élhetőbbé, szebbé tegyük. Ezzel összefüggésben szeretnénk a közvilágítás korszerűsítését is megoldani, ledes lámpákkal. A beruházást 2024-re tervezzük.	81 000 000	Projektötlet
Fülöpszállás	Térfigyelő rendszer kiépítése Fülöpszálláson	4	Fülöpszálláson a jelenlegi WBS térfigyelő rendszer nem működik, technikailag elavult, a felvételek elemzésre alkalmatlanok. Ezért a község vagyon védelmének és a lakosság biztonságérzetének fokozása érdekében a teljes települést lefedő térfigyelő rendszert kívánunk kiépíteni. A megfigyelő rendszerhez központi megjelenítőt szeretnénk társítani, amely a helyi polgárőrség irodájában lenne elhelyezve. A térfigyelő rendszer kiépítésével a település közbiztonsága jelentősen javulna, szükség esetén a Rendőrségnek is segítséget nyújtana egy-egy vitatott eset kivizsgálásakor.	21 907 500	A projekt megvalósításához a tervek elkészítése folyamatban vagy már rendelkezésre állnak

Település neve	Projekt címe	A projekt pont-száma	Projektelelem leírása	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)	Előkészítettség
Kecel	Közvilágítás korszerűsítése	4	Helye: Kecel belterület A közvilágítás elavult, a világítástechnikai berendezések cseréje önerőből nem oldható meg. Az energia megtakarításon kívül cél az éjszakai közlekedési viszonyok javítása és a városgazdálkodás kiadásainak csökkentése. A tárgyi projekt a város lakosságát és a tranzitforgalmat kiszolgáló infrastruktúra fejlesztéséhez járul hozzá. Projekt tervezett kezdete és befejezése: 2021-2027	150 000 000	Projektötlet
Kiskőrös	Kiskőrös az Okos város	6	A leírás a terjedelme miatt az 1. mellékletben található.	750 000 000	Projektötlet

Település neve	Projekt címe	A projekt pont-száma	Projektelelem leírása	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)	Előkészítettség
Tázlár	Közbiztonság fejlesztése Tázláron	8	<p>Közbiztonság fejlesztése során az önkormányzat szeretné elérni, hogy minél szélesebb körben tudja megvalósítani a település védelmére szolgáló kamerás megfigyelő rendszer létrehozását. Jelenleg meglévő kamerákkal nem rendelkezik a település. A környező településeken már üzemel ilyen rendszer. Átfogó kép nyerhető a térség áthaladó forgalmáról egy ilyen rendszere kialakításával. A térfigyelő kamerák a településeken a térfigyelő rendszer részeként felszerelt biztonságtechnikai eszközök. A térfigyelő rendszer a települési közbiztonság fontos eleme. A közterületeken található értékek, a magántulajdon és a közbiztonság védelmét szolgálja. A térfigyelő rendszerek a rendőri jelenlétet nem váltja fel, de a prevencióban és a bűncselekmények felderítésében bizonyító erővel rendelkezik. A kamerarendszer a település védelmét és a lakók biztonságát szolgálja. A település 4 bevezető útjának, központjának 4 irányú megfigyelésére IP kamerarendszer kiépítése, valamint központi út csomópontban rendszám felismerő kamerák telepítése. Ezenkívül a önkormányzati utak és bevezető földutak találkozásánál 12 helyszínen kamera telepítése. Az IP kamerák minőségromlás nélkül távolról is elérhetők a kamerák képei, melyek nagy felbontásban, éles képet rögzítenek. Az IP hálózat könnyen bővíthető, többcélú felhasználást tesz lehetővé. Térfigyelő központ dolgozza fel a beérkező adatokat, jeleket megfelelő informatikai háttér kialakításával. A kamera aktuális képe a térfigyelő központban jelenik meg, itt biztosított a rögzített felvételek visszajátszási lehetősége is.</p>	38 100 000	Projektötlet

Település neve	A projekt tervezett teljes BRUTTÓ költsége (Ft)
AKASZTÓ	25 400 000 Ft
Bócsa	1 524 000 000 Ft
Császártöltés	81 000 000 Ft
Fülöpszállás	21 907 500 Ft
Kecel	150 000 000 Ft
Kiskőrös	750 000 000 Ft
Tázlár	38 100 000 Ft
Összesen	2 509 407 500 Ft

A komplex projekt finanszírozásának lehetséges forrásai

<i>Akasztó</i>	Térfigyelő rendszer fejlesztése	<i>KDMKT TOP PLUSZ Településfejlesztés, települési szolgáltatások</i>
<i>Akasztó</i>	Elektromos töltőállomás	
Bócsa	Karbonmentes forrásból származó villamos energia innovatív technológiai átalakítása gázenergiává (hidrogén), a tárolt energia többcélú felhasználása (helyi kisebb léptékű, települési, a saját közcélú energiaigény kielégítését szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó projektek, pl.: megújuló erőforrásokra épülő áramtermelés önkormányzati energiaközösségek által, helyi fűtőművek létesítése, hőtermelés)	TOP Plusz- Településfejlesztés, települési szolgáltatások Helyi, önkormányzati energetika: energiahatékonyság és megújuló energiafelhasználás

<i>Császártöltés</i>	Településszépítés, közvilágítás korszerűsítés	<i>KDMKT TOP Plusz- Településfejlesztés, települési szolgáltatások</i>
Fülöpszállás	Térfigyelő rendszer kiépítése Fülöpszálláson	TOP <i>Plusz</i> Településfejlesztés, települési szolgáltatások
<i>Kecel</i>	Közvilágítás korszerűsítése	<i>KDMKT TOP Plusz Településfejlesztés, települési szolgáltatások</i>
<i>Kiskőrös</i>	Okos Város	<i>KDMKT TOP Plusz Településfejlesztés, települési szolgáltatások</i>
Tázlár	Közbiztonság fejlesztése Tázláron	TOP <i>Plusz</i> Településfejlesztés, települési szolgáltatások

4.5 Kockázatelemzés

Kockázatok: mindazon elemek és események bekövetkeztének a valószínűsége, amelyek hátrányosan érinthetik a projekt megvalósítását, valamint amelyek lényegi befolyással lehetnek a szervezet célkitűzéseire, működésére.

A projekt megvalósítását, céljainak teljesülését számos tényező felmerülése korlátozhatja. Nem egy olyan feltétel létezik, melyek nélkül, illetve amelyekkel a fejlesztési elképzelés nem teljesíti a tőle elvárt célokat, valamint az elért eredmények fenntartása és működtetése, illetve továbbfejlesztése nem biztosítható.

A projekt szervezeti adottságai és humán erőforrásai, valamint a külső környezete:

Erősségek:	Gyengeségek:
Megfelelő tárgyi háttér/eszközök/ Értő szakemberek (pályázat alapján) Környezettudatos önkormányzati szemlélet Pozitív lakossági image Kiváló önkormányzati reputáció Pályázati múlt, szakmai alaposság	Új projektjeljárási rend Időkorlátok Nem helyi szakemberek alkalmazása Igazgatási eljárások elhúzódása/egyeztetés Fiatalok elvándorlása Magas munkanélküliség/alacsony

<p>Hitelképes önkormányzat</p> <p>Aktív civil szervezetek</p>	<p>jövedelem</p>
<p>Lehetőségek:</p> <p>Környezettudatos szemlélet</p> <p>Fenntartható fejlődés</p> <p>Pályázati morál</p> <p>Önkormányzat, mint tanuló, innovatív (lean) szervezet</p> <p>Innovatív szemlélet az önkormányzati vezetésben</p>	<p>Veszélyek:</p> <p>Határidők miatti lakossági ellenállás</p> <p>Időjárési bonyodalmak</p> <p>Útlezárásból származó lakossági ellenállás</p> <p>A költségek miatti lakossági ellenállás</p> <p>Szakemberek kiesése (betegség, szabadság)</p> <p>Jogszabályok esetleges változása</p> <p>A Közbeszerzési Tanács negatív véleménye</p> <p>Döntési láncból fakadó elakadás/időcsúszás</p> <p>A tenderkiírás eredménytelensége</p> <p>Hiánypótlás határidőn túl</p> <p>Banki, finanszírozási költségek</p>

Gyengeségekből, veszélyekből fakadó kockázatok:

Ütemterv- tartás:

Hatósági eljárások és betegségek, szabadságolások következtében egyes szakaszok időtartama megváltozhat, amely kihat a teljes projekt ütemtervére.

Szakemberek:

A helyismeret hiánya a megvalósítási szakaszban a közreműködő szakemberek részéről fennakadást okozhat. Alapos, rendszeres, folyamatos kommunikáció szükséges a beruházó és az önkormányzat között.

Területi szakemberek váratlan kiesése betegség miatt.

Hatósági döntések, engedélyek:

Engedélyezési eljárás elhúzódása.

A hatósági díjak befizetésének elhúzódása a vezetői gazdasági döntések következtében.

Jogszabályok, szabványok változása a megvalósítási szakasz folyamán.

Projektdokumentáció, új eljárási rend

A benyújtandó pályázati dokumentáció eltérhet az előzetesen megismerhető előzménykonstrukciókra, ezért a pályázati koncepció, EMT átdolgozásra szorul.

Tender:

A szakmai háttéranyag nem határidőre készül el.

A Közbeszerzési Tanács véleményezése negatív, többszöri hiánypótlásra „visszadobás”.

A közbeszerzési eljárás eredménytelen lehet (pl. magas ajánlatok, nincs jelentkező).

A közbeszerzési eljárás eredményének megtámadása.

Lakossági ellenállás, visszalépés:

Megvalósítási szakaszban az kivitelezéssel járó közlekedési nehézségek miatti lakossági kritikák.

Finanszírozás, hitel:

Képviselőtestületi döntések késése.

Időjárás:

Rendkívüli esőzések hatására a kivitelezés időtartama kitolódhat.

Magas zöldfelületi arány: jelentős környezet-átalakítás

A kockázatok valószínűségét és hatásait az alábbi táblázat szemlélteti:

Kockázat típusa	Valószínűsége	Hatása
<i>Műszaki kockázatok</i>		
Meghibásodások, technikai károk	Közepes	Nagy
Technológiai kockázat	Minimális	Nagy
<i>Jogi kockázatok</i>		
Jogszabályi környezet, szabványok változása	Minimális	Közepes
<i>Társadalmi kockázatok</i>		

Lakossági kritikák	Közepes	Nagy
<i>Pénzügyi-gazdasági fenntarthatósági kockázatok</i>		
Finanszírozási kockázatok	Közepes	Nagy
<i>Szervezeti, intézményi szempont</i>		
Közbeszerzés	Minimális	Közepes
Fejlesztés során belépő új szakemberek	Minimális	Közepes
<i>Speciális kockázatok</i>		
Tulajdonviszonyok változása	Minimális	Közepes
Hatósági határozatok, engedélyek	Közepes	Nagy
Szélsőséges időjárási körülmények, ökológiai hatások	Közepes	Közepes
Humán erőforrás	Közepes	Közepes
Határidők betartása	Nagy	Nagy

- Kiemelt kockázat a bekövetkezés valószínűsége alapján a döntési lánc miatti **határidők** betartása valamint az előd konstrukciótól eltérő pályázati keretek mint projektmódosító kockázati elemek, továbbá a projekt fenntartásának költségei az önkormányzatok, mint kezelők számára.
- A két elem bekövetkezése valószínűségének csökkentése nagy figyelmet kap a projekt minden szakaszában. Ennek nyomom követése kiemelt fontosságú, ezek precizítása többszörös kontrollt kíván (projekt vezetése, önkormányzati felelős, projektgazdák közötti koordináció).

4.6 Fenntartás

A tervezett fejlesztések fenntartása az üzemeltetők feladata, önkormányzati szempontból az önkormányzati törvényben meghatározottak szerint.

4.7 Részletes cselekvési terv

Tevék	Projekt megvalósítása
--------------	------------------------------

enységek/Hónapok	2022. 04 hó	2022. 05 hó	2022. 06 hó	2022. 07 hó	2022. 08 hó	2022. 09 hó	2022. 10 hó	2022. 11 hó	2022. 12 hó	2023. 01 hó	2023. 02 hó	2023. 03 hó	2023. 04 hó	2023. 05 hó	2023. 06 hó	2023. 07 hó	2023. 08 hó	2023. 09 hó	
Projekt előkészítés																			
Műszaki tervek elkészítés és engedélyeztetése																			
Üzleti terv készítés és																			
Egyéb projekt előkészítő tevékenység																			
Pályázat összeállítás és benyújtás																			
Közbeszerzési eljárás lefolytatása																			

Projektmegvalósítás																			
Építőipari kivitelvezés - úthálózat fejlesztés																			
Projektmenedzsment																			
Kötelező nyilvánosság biztosítása																			
Mérnök/műszaki ellenőrzés																			
Marketing tevékenység																			

5. A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység

A kommunikáció célja a projekt ismertségének és elfogadottságának növelése, valamint a támogatási források átlátható felhasználásának biztosítása. A projekt megvalósítási szakaszában a kommunikációs tevékenység célja a projekteredményekről történő folyamatos tájékoztatás, az egyes mérföldkövek megismertetése a széles közvéleménnyel és a projekt eredményeit felhasználók minél szélesebb rétegével.

5.1 A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása

Kommunikációs célok

A projekt során alkalmazott kommunikációs stratégia fő célja a megfelelő közlekedési infrastruktúra és annak hatásainak megismertetése a potenciális célcsoporttal. A projekt céljáról, tartalmáról és eredményeiről a külvilágot is tájékoztatni kell. Mivel projektünk komplex elemeket tartalmaz, a kommunikációs célok rendszere is összetett:

5.2 A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása

A kommunikációs üzenetek megfogalmazása a preferált változat kiválasztását követően történik.

5.3 Kommunikációs eszközök azonosítása

Projektünk megvalósítása és fenntartása során is kiemelt figyelmet fordítunk a tájékoztatás és nyilvánosság biztosítására. Ezért az előírt kötelező elemeken (hirdetőtábla és emléktábla) kívül további eszközöket tervezünk a tájékoztatás érdekében.

A projekt zárását követően széleskörű kommunikációs tevékenységet tervezünk a tájékoztatás biztosítása érdekében. **Sajtótájékoztató** és **átadási ünnepség** (kb. 100 fő részvételével) keretében a projekt zárásáról informáljuk a nyilvánosságot. Ennek keretében a projektről készült kiadványt és további információs anyagot is kiosztunk a sajtó valamint a résztvevők számára.

A helyszíneken **emlékeztető táblákat** helyezünk ki. Szerepelni fog rajtuk a projekt megnevezése és a támogatás összege. Itt is betartjuk az előírt kötelező elemek szerepeltetését, a betűtípusra és megjelenítésre vonatkozó szabványokat.

A public relations tevékenység tervszerű és tartós erőfeszítés azért, hogy egy szervezet és környezete között a vélemény és a viselkedés befolyásolásával kölcsönös megértést, jóakaratot (goodwill) és támogatást építsen és tartson fenn. Kölcsönös előnyökön alapuló kommunikáció és kapcsolatok tudatos szervezése, melynek célja az egyének, szervezetek és környezetük közötti megértés, valamint a bizalom megteremtése, fenntartása.

Sajtókapcsolatok

PR tevékenységünk legfontosabb célja, hogy a sajtón keresztül még szélesebb körben váljon ismertté a projektünk. A nyilvánosság biztosítása érdekében sajtótájékoztatót tartunk a beruházás indításakor és a projekt zárását követően és két országos napilapban is cikket helyezünk el. Emellett a helyi újságokban és médiában (tv, rádió) is tervezzük a projektünk népszerűsítését, a nyilvánosság tájékoztatását.

Lakosság tájékoztatása

A kivitelezés megkezdése előtt a helyi lakosság megfelelően tájékoztatva lesz az építési munkálatokról és azok időtartamáról. Emellett a kihelyezett hirdetőtáblák is biztosítják a lakosság tájékoztatását.

PR eszközök

Emellett a fejlesztést bemutató kiadványt is elérhetővé tesszük a PR kapcsolatok erősítése végett. A sajtókapcsolatok erősítésére és a lakosság tájékoztatására használt elemek szintén PR eszközök.

Arculat bemutatása

A projektünk során alkalmazott kommunikációs elemek kivitelezése során az aktuálisan érvényes arculati kézikönyv alapján járunk el. A logók, a betűtípus, a kiegészítő grafikai elemek és a kiegészítő logók is az abban meghatározott feltételek szerint lesznek kivitelezve.

5.4 Kommunikációs ütemterv

A projektkommunikáció szakaszai:

A projekt előkészítő szakasza kommunikációs szempontból: a támogatási szerződés megkötésétől a projekt fizikai megkezdéséig tart. A projekt európai uniós támogatásáról kommunikálni csak a támogatási szerződés megkötését követően jogosult a projektgazda. A projekt megvalósítási szakasza kommunikációs szempontból: a projekt fizikai megkezdésétől a projekt fizikai befejezéséig tart. A projekt megvalósítást követő szakasza kommunikációs szempontból: a projekt fizikai befejezésétől a projekt pénzügyi zárásáig tart.

Az első (megvalósítási) szakaszban a projekt elemeinek és összességének bemutatása a legfontosabb stratégiai cél.

A projekt megvalósítását, átadását követően kezdődik el a kommunikációs stratégiánk következő szakasza. A projekt bemutatása, az informálás és tájékoztatás továbbra is a legfontosabb cél.

A projekt kivitelezése és fenntartása során is az önkormányzat honlapján folyamatosan tájékoztatást közlünk a projekt állásáról, az európai uniós támogatás tényét mind szöveges, mind logó elhelyezésével közzé tesszük. Emellett az önkormányzat a sajtóban, a médiában is tájékoztatást fog közölni a projekt állásáról, eredményeiről, az átadást követően pedig az intézmények által nyújtott szolgáltatásokról, igénybe vételük feltételeiről.

A kommunikációs stratégia kivitelezésének módja, értékelése

A kommunikációs stratégia megvalósításáért, a szükséges eszközök elkészüléséért és a rendezvények megszervezéséért az önkormányzaton belül felelőst jelölünk ki.

A kommunikációs terv végrehajtása során a felelős folyamatosan értékeli az elvégzett munkát, amennyiben a stratégia módosítása szükséges, javaslatot tesz a projektmenedzsment

szervezet felé. A kommunikációs tevékenységek lezajlását követően pedig beszámolót készít az elért eredményekről, a pontos költségvetésről és az ütemezésről. Az értékelés magában foglalja a kampányról érkezett véleményeket is (sajtó, újságírók visszajelzései, meghívottak közül a résztvevők aránya, személyes visszajelzések).

A projektünk során alkalmazott kommunikációs elemek kivitelezése során az aktuálisan érvényes arculati kézikönyv alapján járunk el. A logók, a betűtípus, a kiegészítő grafikai elemek és a kiegészítő logók is az abban meghatározott feltételek szerint lesznek kivitelezve.